

D ů v o d y:

Žalovaný vznesl ve sporu námitku nedostatku oprávnění ke sporu. Námitkou tou, která jest námitkou ve věci samé, bylo se soudu zabývatí dříve, než se pustil do jednání ve věci samé, ježto má námitka ta pro řízení sporu rozhodný význam, takže nutno-li jí vyhověti, schází tím se všeho dalšího jednání (rozh. čís. 7582 sb. n. s.). Jak prvý soud tak i odvolací soud dospěly k názoru, že žalovaný, když zabráňoval žalobkyni ve výkonu její jednostranné kontroly, nejednal ve vlastním jméně, nýbrž jako zmocněnec všech spoludědiců (§ 837 obč. zák.) a že mu proto schází pasivní legitimace v tomto sporu. Tento názor odvolacího soudu, nehledě ani k tomu, že jeho nesprávnost nebyla dovoláním vůbec ani vytýkána, pokládá dovolací soud z důvodů napadeného rozsudku, jež sdílí, za správný. Tím odpadla však nutnost zabývatí se vývody dovolání, jimiž se snaží žalobkyně dovoditi z ustanovení § 837 obč. zák. opodstatněnost svého nároku ve věci.

Čís. 13143.

Závazek manželského otce, vyživovati dítě, není vyloučen již tím, že dítě jest zletilé.

Závazek manželského otce, vyživovati zletilé dítě, zaniká i, má-li dítě vlastní jmění, z něhož si může hraditi výživu, kdežto pro zánik závazku manželského otce, vyživovati nezletilé dítě, se vyžaduje, by příjmy ze jmění dítěte stačily k úhradě jeho výživy.

(Rozh. ze dne 22. prosince 1933, Rv I 578/33.)

Dcera žalovaného, Editha L-ová, jež byla prohlášena za zletilou dne 1. srpna 1929, uzavřela v lednu 1930 se žalující firmou smlouvu o koupi kostýmu a klobouku. V čase kupní smlouvy byla Editha L-ová spoluvlastnicí domu. Žalobu proti otci kupitelky o zaplacení kupní ceny o b a n i ž š í s o u d y zamítly, o d v o l a c í s o u d mimo jiné z těchto důvodů: Odvolání má za to, že jsou splněny veškeré předpoklady, by bylo vyhověno žalobě na podkladě § 1042 obč. zák. Tomu však tak není. Již žaloba, z níž jest vycházeti, tvrdí podle § 226 c. ř. s., že dcera žalovaného koupila u žalující strany zboží a zůstala dlužna kupní cenu, kterou žalobkyně nyní žádá podle § 1042 obč. zák. na žalovaném. Již podle těchto údajů byla mezi žalobkyní a dcerou žalovaného uzavřena kupní smlouva, trhovou cenu musí proto zásadně podle § 1062 obč. zák. zaplatiti dcera žalovaného. Jde tedy o to, je-li žalovaný jako otec povinen zaplatiti tuto trhovou cenu. Předpoklady § 141 obč. zák. nejsou splněny, poněvadž není sporné, že Editha L-ová v čase koupě již dávno byla plnoletá a měla vlastní jmění. Byla tudíž schopna k jednání a schopna k výdělku, opak nebyl tvrzen ani žalující stranou. Žalovaný tudíž nemůže býti přidržen ku placení podle § 141 obč. zák., vyživovací povinnosti proti dceři již nebylo v době uzavření kupu. Ručení otcovo za děti nesahá tak daleko jako ručení manžela za manželku podle § 91 obč. zák. Manžel musí své manželce poskytovatí přiměřenou výživu bez

ohledu k tomu, zda má vlastní jmění nebo, je-li s to, aby se sama živila. Vyživovací povinnost otce přestává v okamžiku, ve kterém se dítě samo může živiti. Žaloba postrádá proto právního důvodu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Právní mylnost (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) vytýká žalobkyně především názoru odvolacího soudu, že žalovaný není povinen zaplatiti kostým objednaný jeho dcerou Edithou L-ovou, ježto v době uzavření koupě byla plnoletá, měla vlastní jmění a byla tudíž schopna k jednání a schopna k výdělku. Dovolatelka má za to, že vyživovací závazek manželského otce není vyloučen tím, že dítě jest plnoleté a že má vlastní jmění, nýbrž že rozhodným jest, zda měla dcera žalovaného v době uzavření koupě takové příjmy, že z nich mohla hraditi výdaje spojené s výživou odpovídající jejímu stavu. Dovolatelce jest přisvědčiti potud, že závazek manželského otce, vyživovati dítě, není vyloučen již tím, že dítě jest zletilým. Nabytí zletilosti dítětem má však význam v tom směru, že závazek manželského otce, vyživovati zletilé dítě, zaniká, má-li dítě vlastní jmění, z něhož může svou výživu hraditi, kdežto pro zánik závazku otce, vyživovati nezletilé manželské dítě, nestačí, že dítě má vlastní jmění, nýbrž se vyžaduje, by příjmy z tohoto jmění stačily k úhradě výživy dítěte (srov. také Krainz-Ehrenzweig: System, 6. vydání, II/2 str. 212). Ochranu zákona, by nebylo ztenčeno jmění nezletilců (§§ 150, 247 obč. zák.), nelze rozšiřovati i na zletilce, kteří mohou se svým jměním, tudíž i s podstatou jeho volně nakládati a bez jakéhokoliv obmezení se zavazovati. V souzeném případě bylo zjištěno, že dcera žalovaného Editha L-ova byla v době uzavření kupní smlouvy, o níž tu jde (v lednu 1930), zletilou, byvši dnem 1. srpna 1929 za zletilou prohlášena. Dále bylo zjištěno, že Editha L-ová byla v době uzavření kupní smlouvy spoluvlastnicí domu, v němž jest žalovaný pachtýřem kavárny. Měla tudíž v době uzavření kupní smlouvy dostatečné jmění, z něhož mohla hraditi svou výživu, k níž náleží nepochybně i ošacení (§ 672 obč. zák.). Nebyl proto s hlediska § 141 obč. zák. žalovaný zavázán starati se o výživu své dcery a není povinen zaplatiti zažalovanou kupní cenu.

Čís. 13144.

Ku převodu vlastnictví k automobilu nestačí odevzdání certifikátu, nýbrž jest třeba, by byl odevzdán též klíč, pokud se týče klíče, jež umožňují podle konstrukce automobilového typu, by se bylo lze dostat k zařízením, jimiž jest automobil řízen.

(Rozh. ze dne 22. prosince 1933, Rv I 1488/33.)

V exekuci, vedené žalovaným proti manželu žalobkyně, byl zabaven osobní automobil značky Zbrojovka. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se žalobkyně na žalovaném, by exekuce na automobil byla prohlášena za